

Kur'an tercemelerinin Dil bakımından değerleri

ABDÜLKADİR ERDOĞAN
Türk ve İslâm Eserleri Müzesi Direktörü

Türk Dili'ndeki ölmüş ve unutulmuş kelimeleri diriltmek için en canlı kaynaklardan biri de *Kur'an*'ın eski tercemeleridir. *Kur'an*'ın kelime ve cümleleri üzerinde şimdiye kadar çok durulmuş ve her âyetin delâlet ettiği hakikî manası tamamiyle bulunmuştur. *Kur'an*'ın vaktile dilimizde yaşayan kelimelerle terceme ve Arabca bilmeyenlere bu tercemelerle faydalar temin edilmiş olduğunda şüphe yoktur. Arabçadan Türkçeye eskiden çevrilmiş diğer eserler böyle değildir. Bunların istinsah ayrılıkları, yahut ibarelerinin yanlış anlaşılmalari yüzünden yanlışlıklarının aslına uymadığı ve inceleyenleri müşkil vaziyete soktuğu vardır. *Kur'an*'ın ibarelerinde böyle bir düzensizlik hatıra bile gelmeyeceğine ve terceme edilirken o devirde yaşayan Türkçe lûgatlarla çevrilmesi gereceğine göre Dil itibarile *Kur'an tercemeleri* kadar başka kıymetli bir kaynak bulunamaz. Türkler İslâma girdikten ve Arab Dilini öğrendikten sonra *Kur'an*'ı dillerine çevirmekte gecikmemişlerdir. O devirde yapılan tercemelerin asılları bu gün elimize geçmemekle beraber (Hicrî 743 - Milâdi 1333) yılda örneği alınmış bir *Kur'an tercemesinin* Hicrî beşinci asra âid olduğu kesdirilebiliyor. Bundan başka muhtelif zamanlarda Türkçeye çevrilmiş ve her biri vakif müessesesine teberrü' edilmiş olan (8) kur'an tercemesi daha vârdır ki bunların her birisi muhtelif zamanlarda başka başka âlimlerin kalemi ile dilimize çevrilmiştir.

Kur'an'ın eskiden bir düşünce üzerine kelime kelime Türkçeye çevrilmesinden çekinilmiş, yahut Türkçeye çevrilmesi becerilememiş olduğuna dair kanaatler vardı. Bu gün *Türk ve İslâm Eserleri Müzesi*'nde toplanmış olan (9) Kur'an tercemesi ile bu müsbet ve menfi telâkkilerin suya düştüğünü görüyoruz. İsté bu dokuz tercenenin kıymet ve

ehemmiyetini anlatmak ve Dil üzerinde çalışacakları az çok aydınlatmak maksadıyla bu yoldaki görüşlerimi şurada sıraya koymak istiyorum:

1 : Boy: 0/36 m., En: 0/27 m., Kal. : 0/14 m. (902 sayfa ve her sayfası 9 satır).

Vaktile bir hayırsever tarafından *Eyüb Sultan Türbesi*'ne vakfedilmiş ve bundan yirmi beş yıl önce Müessesatı Vakfiyeden *Türk Ve İslâm Eserleri Müzesi*'ne getirilip konmuş olan bu terceme bugün Türkiye'de görülen *Kur'an* tercemelerinin en eskisidir. Kâhın bir sülüsle yazılmıştır. Türkçeleri satırlar arasına kırmızı ve Talik Kırmızı bir yazı ile sıkıştırılmıştır. Sayfaları cedvelsizdir. (Fatıha) ile (Bakara) surelerinin başlıkları yaldızlıdır. Kâhının üzerine yeşil bir bez geçirilmiştir. Yazıcı ve yaldızlayıcısı Şirazlı Hacı Devletşah Oğlu Mehemedir. (Hicrî: 734 — Milâdi: 1333) yılda yazılmış ve baştan başa Oğuz Türkçesi ile terceme edilmiştir. Terceme arasında Arabca ve Farsça kelime kullanılmamıştır. Asrının ne zaman terceme edildiği belli değilse de Hicrî dördüncü asra âid olduğu sezilmektedir. Bu sezisi kuvvetleştirecek deliller de vardır:

Birincisi: Bu tercemedeki kelimeler (H: 466 — M: 1073) yılda telif edilmiş olan دوان لغات الترك ün topladığı lûgatlara ve onun tahlillerine uygundur.

İkincisi: *Kur'an*'da geçen dinî kelimelerin karşılama bundan (600) yıl önce bile kullanılmayan Türkçe mukabilleri konmuştur. Hassaten Hicrî beşinci ve altıncı asır içinde kullanılmakta olan Arabca ve Farsça dinî kelimelerin Türkçeleri bulunmuş ve seçilmiştir.

Türklerden önce İslâma giren İranlılar daha evvel Arablarla kaynaşmış ve onlardan

aldıkları dinî kelimelerle kendi dillerinin kuvvetini zâfa uğratmışlardır. Türkler de Müslüman olduktan sonra bir taraftan Arab, diğer yandan Müslüman İran dili ve hassaten bu iki dilin dinî kelimeleri Türk Dili arasına girince kendi dinî kelimeleri tedricen elden gitmeye başlamıştır. Bunlardan anlaşılıyor ki bu Kur'an tercemesi Türklerin ilk devirlerine âid ve Dil bakımından büyük bir ehemmiyeti haizdir. *Türk ve İslâm Eserleri Müzesi'nin* (73) No: sında kayıtlı olan bu *Kur'an tercemesi* tarafımdan birer birer taranmış ve yüksek değeri bizce anlaşılmuştur. Burada örnek olarak bazı kelimeleri Arabçası ile beraber göstereceğiz:

الله = İzi	—	ایزی
رحمن = Bağırsak	=	باغیرساق
جهنم = Tamu	=	طامو
سجده = yüğünmek	=	یوگونمک
خالق = turutkân	=	توروتکان
حوان = tepenikli	=	تبرنیکی
قادر = oğan	=	اوغان
حق = nar	=	جین
نار = ot	=	اوت
مشرق = gündoğuşuğ	=	گون دوغوşوغ
صاعقه = gökotu	=	کوک اوتو
برق = yeşin	=	یشین (شمشک)
شیطان = yâk	=	یاک
شهادت = tanukluk	=	تانوقلق
جرم - کناه = yazuk	=	یازوق
جزا = yenut	=	ینوت
نفس = öpöz	=	اوباوز
مسکنت، قعر = ciğaylık	=	جیغایلق
عين چشمه = yolbulak	=	یول بولاق
قوم = budun	=	بودون
آیت، نشان = belgü	=	بلسکو
مرض = iğ	=	ایک
نبی پیغمبر = Yalvaç	=	یالواج
جنت = Uçmağ	=	اوچماğ
عذاب = Km	=	قین
کتاب = bitik	=	بتیک
صراط مستقیم = günüyol	=	کونی بول
دنیا = Acun	=	آجون
میت = ölü	—	اولوک
ایمان = girtgünmek	=	کیرتگونمک
صادق = cinsözlü	=	جین سوزلو

مغرب = günbatışığ	=	گون باتیشیغ
رعد = gökatmak	=	کوک آتق
نور = yarukluk	=	یارونلق
ظلم = güçkılmak	=	کوج قیلیمق
خیر = yeğrâk	=	یکرâک
قیامت = kopmak	=	قوباق
کفر = girtgünmamak	=	کیرتگونماماق
احسان = ezgülmakılmak	=	ازکولوک قیلیمق
میتاق = bütünlük	=	بوتونوک
طعام = yeygü	=	ییکو
قریه = kent	=	کنت
ذخ = boğuzlamak	=	بوغوزلامق
کذب = yelğan	=	یلغان
قلب = göngül	=	کونسکول

Bu *kur'an tercemesinde* Türkçesi bulunmayıp da Arab ve Fars dillerinden alınan kelimeler pek azdır. Meselâ *Şeytan*, *yâk* ile terceme edildiği halde *Melek*'in Türkçe karşılığı bulunamamış ve Farsçadan فرشته kelimesi alınmıştır. Fakat bu büyük terceme arasında yabancı dillerden alınan kelimelerin topu (10) u geçmemesi ve (2500) lûgatı (Mükerrerler dahil değil) ihtiva eden *kur'an* Türkçeye çevrilirken beş on yabancı kelimeye ihtiyaç gösterilmesi vaktile dilimizin ne kadar zengin olduğuna canlı bir delildir.

2 : Boy: 0.50 m, En: 0.35 m, Kal.: 0.90 m. (1260 sayfa).

Birinci sayfasında levha arkası tezyinatı vardır. Sarı yaldızla içine zincir çekilmiş sularla kenarları çevrilmiş ve ortası yine zincirlerle işlenmiş, hendesî şekillerle süslenmiştir. Göbeğinde lâcivert zemin üzerine yaldızla الامیری الکبری السینی قانصوامیر آخور الملکی الاشر فی ibaresi yazılıdır. Tezyinatında kırmızı, mavi, siyah, koyu ve açık kahve renklerle sarı yaldız kullanılmıştır. İkinci sayfada aynı renklerle ve başka bir şekilde haşiyeli levha tezyinatı yapılmış ve bazı yerlerine başka kâğıt parçaları yapıştırılmıştır. Üçüncü sayfanın tezhib ve telvini de ikincinin aynıdır. Bunun müzehheb kısmı hırpalanmamıştır. Surei Bakara'nın başlangıcını ihtiva eden dördüncü sayfadaki haşiyeli levha üçüncü sayfanınkinden daha güzeldir. Yalnız alt yanının bir ucuna başka bir parça yamanmıştır. Bir murabba üzerine ikinci bir murabba ayrıca

tersim edilmiş olmasından yıldız gibi görünen dört şekil bu sayfanın dört köşesine zincirli çerçeveler içerisinde kesmedilmiştir. Sonunda *Birinci Ahmed Camiine* vakfedildiğine dair Birinci Ahmedin Arapça bir vakfiyesi vardır. Bazı sayfalarına vakfımın Tuğra şeklindeki mühürleri basılmıştır. En sonundaki dua satırının altında 75 سنة yazılıdır. Gerek vakfiyenin ve gerek duanın başka yazı ile yazıldığına göre bu tarihin *Birinci Ahmed* zamanına âid olmak üzere sonradan ilâve edildiği şüphesizdir. Mushaf ve tercemesinin yazıları ne kadar değerli ve yüksek tezhibli ise cildinin işleme de o derece ince ve güzeldir. Koyu vişne renk bir meşin üzerine yaldızlı sular ve zincirlerle çevrilmiş bir mustatilin köşelerine dört köşelik ve ortasına şemseye benzer çok güzel bir resim nakşedilmiştir. Sertabında yaldız zemin üzerine لا اءمة الاىتى yazılmış ve miklebi de cildinin öteki yüzleri gibi yaldızlı çiçeklerle bezenmiştir. Cildin iç yüzüne kahve renk geçirilmiş, şemse ve köşelikleri yaldız zemin üzerine vişne renk meşin ile kesme ve oyma çiçekler işlenmiştir.

Tezyinat itibarile birbirinin aynı olan bu iki yüzün birisinde şemsenin ortasında kalın sülüsle المولى السيدى المالكى ve diğer şemsenin ortasında المولى السيدى المالكى ve miklebin içinde اعز الله انصاره yazılıdır.

Baştan sonuna kadar en güzel bir İstanbul neshi ile yazılmış olan bu kur'anın satırları arasına ve her kelimenin altına Türkçeleri sıralanmıştır. Türkçeye çevrilirken Arabça kelimelerin karşılıkları çok iyi bulunmuştur. Birinci numarada da izah edilen terceme ne kadar önemli ise bu terceme de başka bakımdan o kadar ehemmiyetlidir. Arabçaları nasıl harekeli ise Türkçelerine de baştan başa hareke konmuştur ki dilimiz için büyük bir kazanç olmuştur. O devirde Türkçe kelimelerin söylenişini bu hareketlerden öğrenebiliriz. Tercemedeki lûgatların sekizinci asır ibtidalardaki konuşma tarzına çok uygundur. Türkçeye çeviren ve yazan zatın kim oldukları belli değildir, tarihi de yoktur. (Svrei Fatiha) daki bazı kelimelerin tercemesi şöyledir:

الله = Tanrı	=	تاكرى
رب = İssi	=	اسسى
نستعين = Arka vermek	=	آرقا ويرمك
	=	ايستهرز
انعمت = Eylük eyledün	=	ايلوك ايلدوك
غيرالمغضوب = Kakılmış degül-	=	قايلمش ده كولالر
	=	ler
ولا الضالين = Azmuş değüller-	=	آزموش ده كولالر
	=	dir
(Surei Nas) dan :		
قل = eyit	=	ايت
اعوذ = Sıgımırım	=	صيغينيرين
رب الناس = Adamların Ca-	=	آداملرك جالابى
	=	labı

Aynı Sure'deki terceme arasında hem Tanrı, hem de Calap kullanılmıştır. Bu Kur'an tercemesi Türk ve İslâm Eserleri Müzesinde (508) numara ile teşhir olunmaktadır.

3 : Boy: 0.23 m, En: 0.15 m, Kal.: 0.05 m. (647 sayfa ve her sayfada 13 satır).

Bu Kur'an tercemesinin baştan iki sayfasında lâcivert zemin üzerine yaldızlı, yeşil, kırmızı, siyah, mavi renklerle haşiyeli levha denilen tezyinat vardır. Kenarında sular arasındaki yaldızlı zincirler çok ince işlenmiştir. Tercemeler satırlar arasına kırmızı talik ile yazılmıştır. Tercemelerin harekesi yoktur. Sayfa çerçeveleri yaldızlı ve lâcivert renkli, çifte cedvellidir. Kabı âdi bir meşin ile kaplanmıştır.

ketebeli ve (890) tarihlidir. Açık bir Türkçe ile terceme edilmiş olan bu Kur'an tercemesi Birinci ve İkinci numaradakiler kadar lûgat itibarile değerli değildir. Müzenin (74) No: sında kayıtlıdır.

4 : Boy: 0.30 m, En: 0.21 m, Kal.: 0.08 m. (627 sayfa ve her sayfada 11 satır).

Bu Kur'an Tercemesinin ketebe ve tarihi yoktur. Birinci sayfasında سنى خاؤون بنتى tarafından vakfedildiğine dair (883) tarihli bir vakfiye sureti vardır. Bunun tercemeleri de siyah mürekkep ve ince talik ile satırlar arasına yazılmıştır. Türkçeleri harekeli. Hicrî Dokuzuncu asır Türk telâffuzunu göstermesi itibarile kıymetli sayılabilir. Müze No: 357 de kayıtlıdır.

5 : Boy: 0.33 m, En: 0.23 m, Kal.: 0.08 m. (976 sayfa ve her sayfada 9 satır).

İstanbul işi çok zarif bir cildi vardır. Evvelkilerden başka kur'an tercemesidir. Daha sonra Türkçeye çevrildiği ifade tarzından sezilmektedir. Tarihi ve terceme eden zatın adı yazılı değildir. Fakat sonunda yazan hat-tatın عمده صفی adlı olduğuna dair bir ketebe ilâve edilmiştir. Başında Mihrîşah Kadın tarafından 'H: 1210 - M: 1795) yı-lında vakfedildiğine dair bir kayıt vardır. Üç asırlık tahmin edilmektedir. Müzenin (20) No: sında kayıtlıdır.

6 : Boy: 0.38 m, En: 0.76 m, Kal.: 0.07 m. (552 sayfa ve her sayfada 11 satır).

M e h m e d Bin H a s a n adlı bir zat tarafından (H: 1049 - M: 1639) yılda yazılmıştır. Sonunda Üsküdar'da *Devatçı Zade: Tekkesi'ne* vakfedildiğine dair bir kayıt vardır. Başında ise A b d u l l a h K ı z ı R u k i y e H a t u n tarafından Üsküdar'da Devatçı Zade denmekle maruf *Şeyh Mustafa Efendi Türbesi'ne* vakfedildiğini gösteren muhtasar bir vakfiye yazılıdır. Vakfiyenin tarihi (H: 1084) tür. Ne başında, ne de başka bir yerinde tezyinat yoktur. Sayfaları cedvelsizdir. Tercemeler satırlar arasındadır. Bu aslından alınmış bir örnektir. Tercemesi eski, Türkçe kelimeleri ehemmiyetlidir. İncelemek için başlı başına bir mevzu olabilir. Müzenin (257) numarasında kayıtlıdır.

ان = Bayık	=	بايق
زاد = Azğuk	=	آزغوك
اولو الباب = Ussular İssileri	=	اوصولار ایسی لری
جناح = Yazuk	=	بازوق (كناه)
ان السبيل = Yoleri	=	یول اری
مغفرت = Suç geçirmek	=	صوج کچیرمک
واسع = Gin	=	کیک
ندا = Kığırnak	=	قېغیرمق
عقد وعقدہ = Düğün	=	دوکون
نفات = Üvürücü	=	اوروسی
زلزله = Deprenme	=	دېرهنه

7 : Boy: 0.41 m, Sn: 0.25 m, Kal.: 0.90 m. (935 sayfa ve her sayfada kalın nesh ile 10 satır).

Baştan iki sayfasında haşiyeli ve üçüncü sayfasında kubbeli levhalar vardır. Sure başları baştan sonuna kadar yıldızlı ve süslüdür. B ğ d a t m u k a t a a c ı s ı S ü - l e y m a n tarafından (H: 1142 - M: 1729)

yılında aslından istinsah edilmiştir. A h - m e d S a l i h bin A b d u l l a h adlı bir bilgin (H: 1096 - M: 1684) yılında Bağdad'da *Abdülkadir Geylânî Camiinde* Türkçeye çevrilmiştir. Terceme tarihine şu mısra' söylenmiştir:

بودر آثار احمد صالح

1096

Bu tercemeden daha önce Uzun İbrahim Paşanın emri ile Y a k u b u Ç e r h i 'nin farsça tercemeli olan عمه وتبارك cüzlerini Türkçeye çevirmiş ve İbrahim Paşa çok beyenmiştir. Bu tarzda bütün Kur'anın terceme edilmesini ve Arabça bilmeyen Türk çocuklarının da faydalanmalarını emrû tenbih eylemiştir. Bunun üzerine انوارالتزئیل ve haşiyelerini ve diğer muteber eserleri araştırarak dört yıl içinde bitirmek niyeti ile işe başlamış ve fakat fazla çalışarak bir senede bitirmeye muvaffak olmuştur

Terceme ederken (Kazı Beyzavî) nin انوارالتزئیل ile H ü s e y n î K â - ş i f î 'nin مواهب اللدینه inden daha fazla istifade ettiği için bu tercemenin adını زبده آثارالمواهب والانوار koyduğunu mukaddimesinde söylemektedir.

Tercemeleri sayfa kenarlarında yıldızlı cedveller arasındadır. Baştan başa harekeli-dir. Bazı yerlerinde izahlar da vardır. Dil ve Türkçe lûgatlar bakımından birinci, ikinci ve altıncı numaralarda izah edilen tercemeler kadar ehemmiyeti haiz değilse de yine ihmal edilemeyecek derecede kıymetli bir tercededir. Kabı koyu vişne renk meşindendir. Tezyinatı sadedir. Müzenin (291) No: sında kayıtlıdır.

8 : Boy: 0.35 m, En: 0.26 m, Kal.: 0.90 m. (1059 sayfa ve her sayfa nesh ile yazılı 8 satır).

Bunun Türkçeleri satılar arasına kırmızı ile yazılmış ve harekelenmiştir. Baştan iki sayfası mavi, penbe, siyah, yeşil, kırmızı ve sarı yıldızla tezyin edilmiş ve ince bir kalemle yazılmıştır. Ketebe ve tarihi yoktur. Tahminen beş asırlık bir tercededir. Cildi koyu kahve renk meşin üzerine kabartmalı ve köşebendlidir. Tezyinatı Birinci Selim Devrindeki İstanbul tezhiblerine uygundur.

Sayfa kenarları sarı yıldız ve pembe boya ile çevrilmiştir (Müzenin 255 numarasında kayıtlıdır). Türkçeye çeviren zat bu tercemede çok iyi muvaffak olmuştur. Dilcileri alâkalandıracak bakir lûgatları vardır. Bunlardan bazılarınım şuraya alınmasını faydalı buluyorum:

رحم = Oğulcan	=	اوغل جان
افترا = Yalan bağılamak	=	بالان باعلامق
صادق = Girçek	=	کیرچک
صاحب = İssi	=	اسسى
اشظار = Güyümek	=	کوبومک
واسم = Gin	=	کیک
غضب = Kakımak	=	قاقیمق
جدان = Tartışmak	=	طار تشمق
نصیحت = Eyüdilemek	=	ایودیلهمک
مسخره هزو = Yansulamak	=	یاکسولامق
صیحه = Ün	=	اون
مکر — Yavuz sanmak	=	یاوز صابق
کوکب = Ilduz	=	الدوز بیلدیز

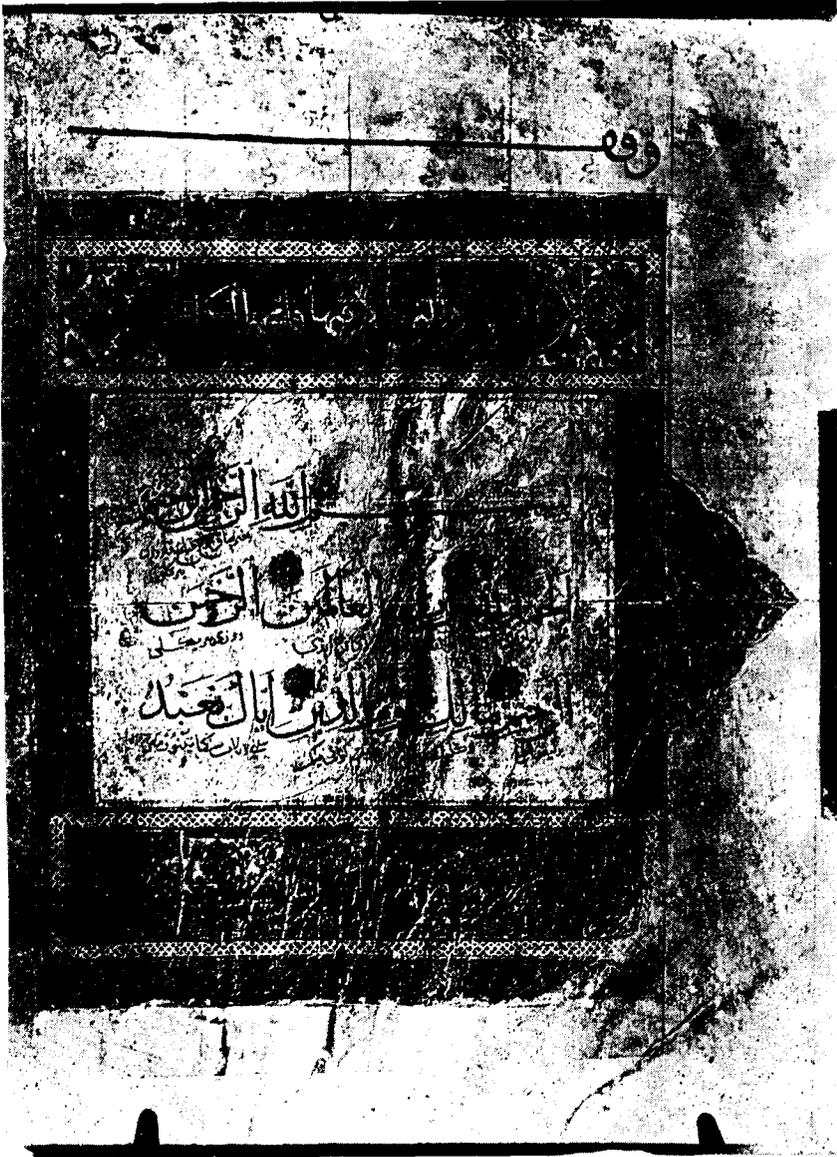
9 : Boy: 0.34, En: 0.26, Kal.: 0.07.

58 2sahifedir, her sahifesi on bir satırdır. Baştan iki sahifesi haşiyeli levha ile tezyin edilmiş, kırmızı, lâcivert, mavi, pembe, sarı yıldızla süslenmiştir. Paşlıkları beyaz ve kûfî ile, tercemeleri ince nesh iledir. Sahifeler cedvelli değildir, tercemeleri harekelidir. Cildi açık vişne renk meşindendir, şemse ve köşelikleri yıldızlıdır. M e h m e d bin H a m z a tarafından türkçeye çevrilmiş, hicrî (827) yılında tercemesi bitirilmiştir. Y u s u f bin M a h m u d ' un milki olduğuna dair sonunda bir kayıt vardır. Müterciminin el yazısıdır. En sonunda da sade bir türkçe ile yazılmış 6 be4yitli bir Falname vardır. Falname bütün kelimeler Türkçe kullanıldığı için dilimiz itibarile önemlidir (Müzenin 40 numarasında kayıtlıdır). Bu tercüme de ötekilerden büsbütün başkadır. Örnek olarak şu lûgatlar alınmıştır:

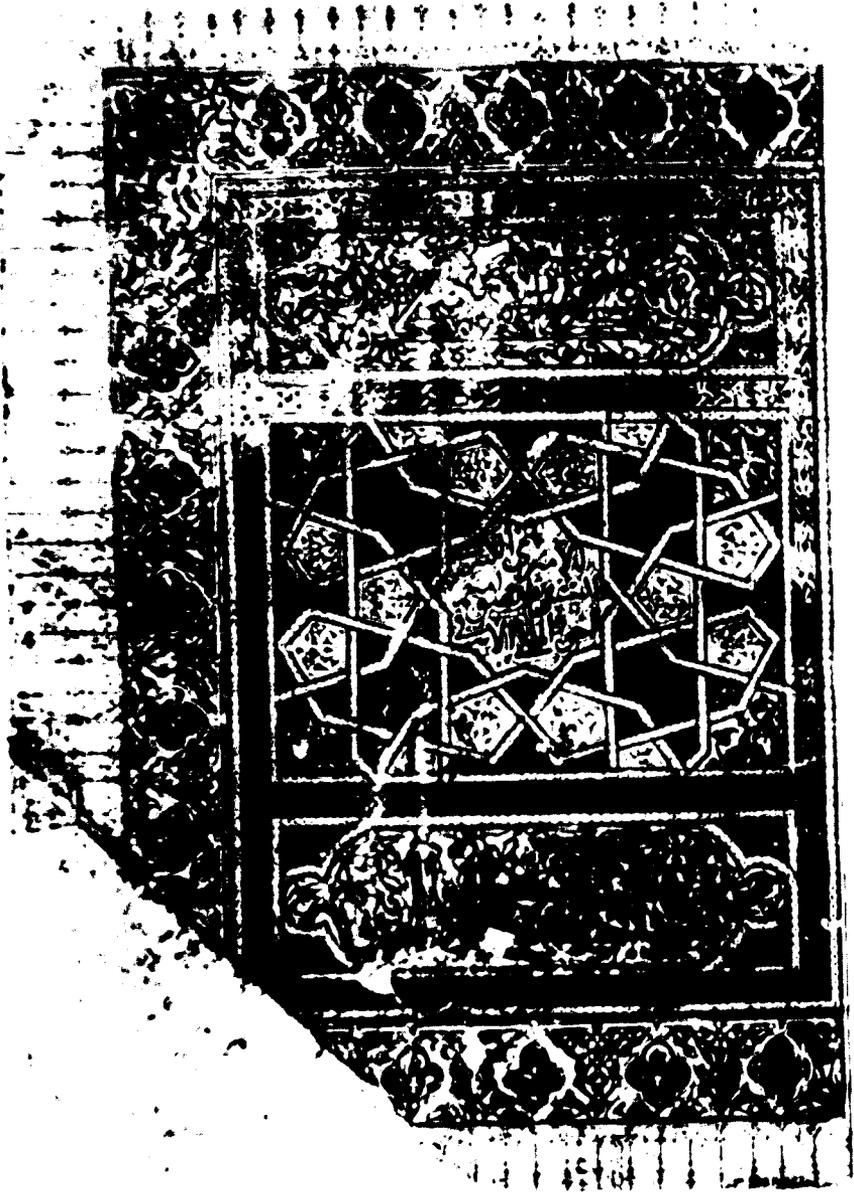
و = Dakı	=	داق
صدر = Göğüz	=	کوکز
حسد = Yavuz dilemek	=	یاوز دیلهمک

فات = Üğürücü	=	اوکوریجی
جمع = Dirmek	=	دیرمک
رسول = Yalavaç	=	یالاواج
اول = İlkin	=	ایلکین
خیر = Yiğrek	=	بیکرهک
هذا = Uşbu	=	اوشبو
بلده = Şer	=	شر
فجر = İrte	=	ایرته
ناقب = Ildrayıcı	=	الديرایجی
طعام = Yeyisi	=	یه ییسی
مصفوف = Dizeleşmiş	=	دیزه له شمش
امر = Buyruk	=	بویروق
ما = Nenese	=	نه نه سه
شی = Nesene	=	نسه نه
مأوی = Durak yiri	=	طوزاق ییری
حش حشر = Dirmek	=	دیرمک
ئدی = Emecik	=	امه جک
ذهاب = Varmak	=	وارمق
عظم = Sökük	=	سوکوک
سریض = Sayru	=	صایرو
حسن = Görüklü	=	کوروکلو
مسکین = Yohsul	=	یوخسول
بعل، زوج = Eren	=	اره ن
يوم الدين = Yenut günü	=	ینوت کونو
سفيه = Beyinsüz	=	بیئنسز
شراب، خمر = Süci	=	سوجی
نکاح = Çiftleşmek	=	چفتلشمک

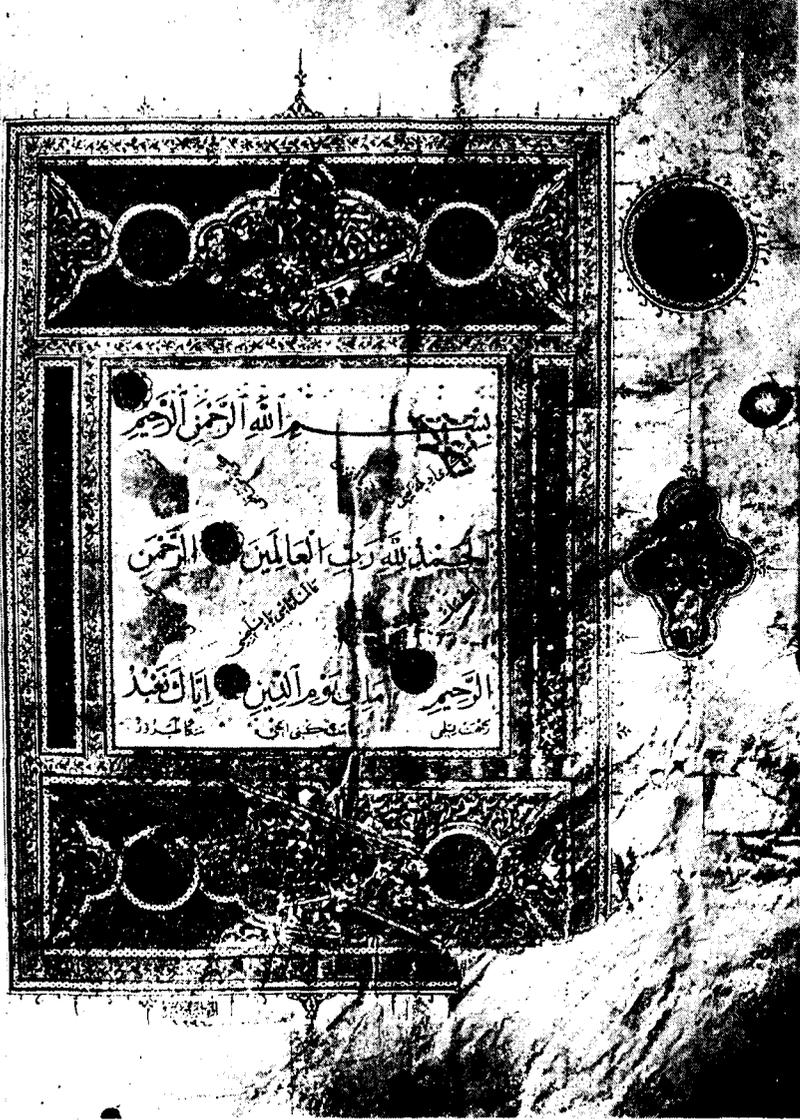
Eski zamanlarda Türkçeye çevrilmiş kur'anlar bunlardan ibaret değildir. Ankara, Konya, Bursa ve sair şehirlerde de tercemeli kur'anlara tesadüf edilmiştir. Onlar üzerinde incelemelere fırsat bulamadığımız için gördüklerimizden başka mıdır? bilmiyorum. Yalnız geçenlerde Silivrikapıdaki İbrahim Paşa Camiini tetkik ederken imamın odasında bir tercemeli kur'ana daha raslanmıştır ki bunun da başka bir zat tarafından Türkçeye çevrildiği anlaşılmıştır. Bu tercemenin hattat ve mütercimi belli değildir. Yalnız hicrî (933) yılında Şamda yazılmış olduğuna dair bir kayıt ve İbrahim Paşa tarafından kendi camiine vakfedildiğine ait bir de vakfiye sureti vardır,

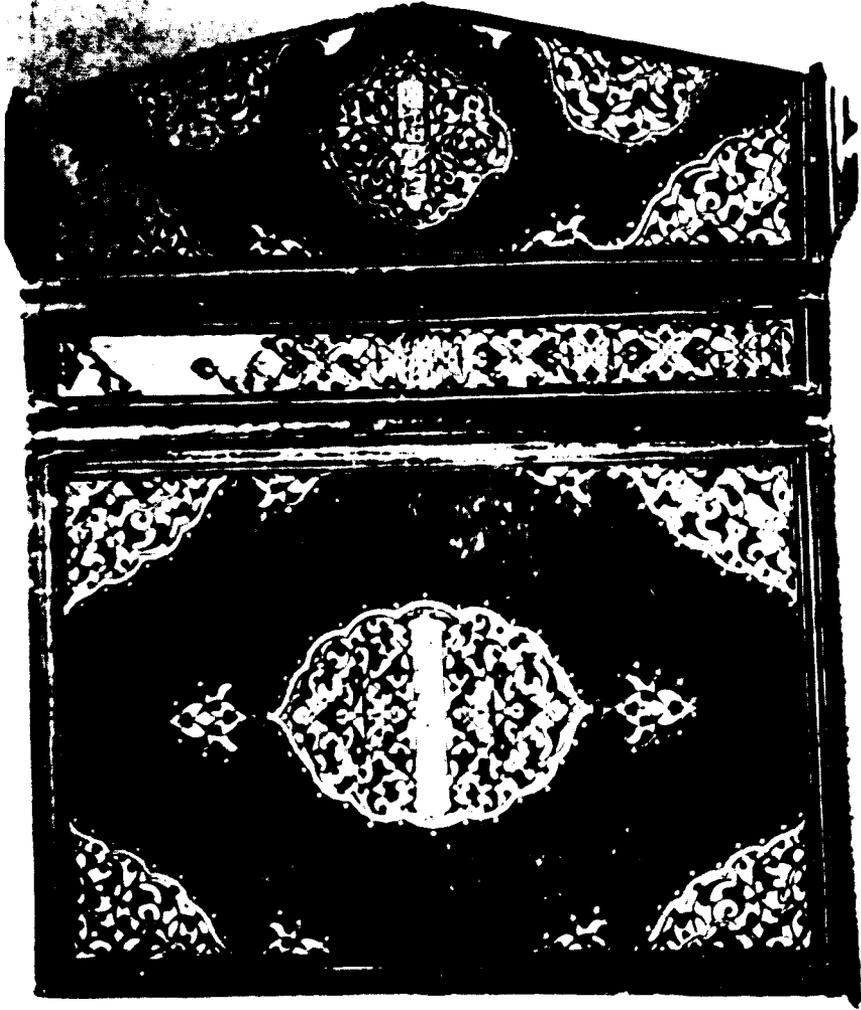
1 — 74 numaralı Kur'an'ın ilk sahifesi

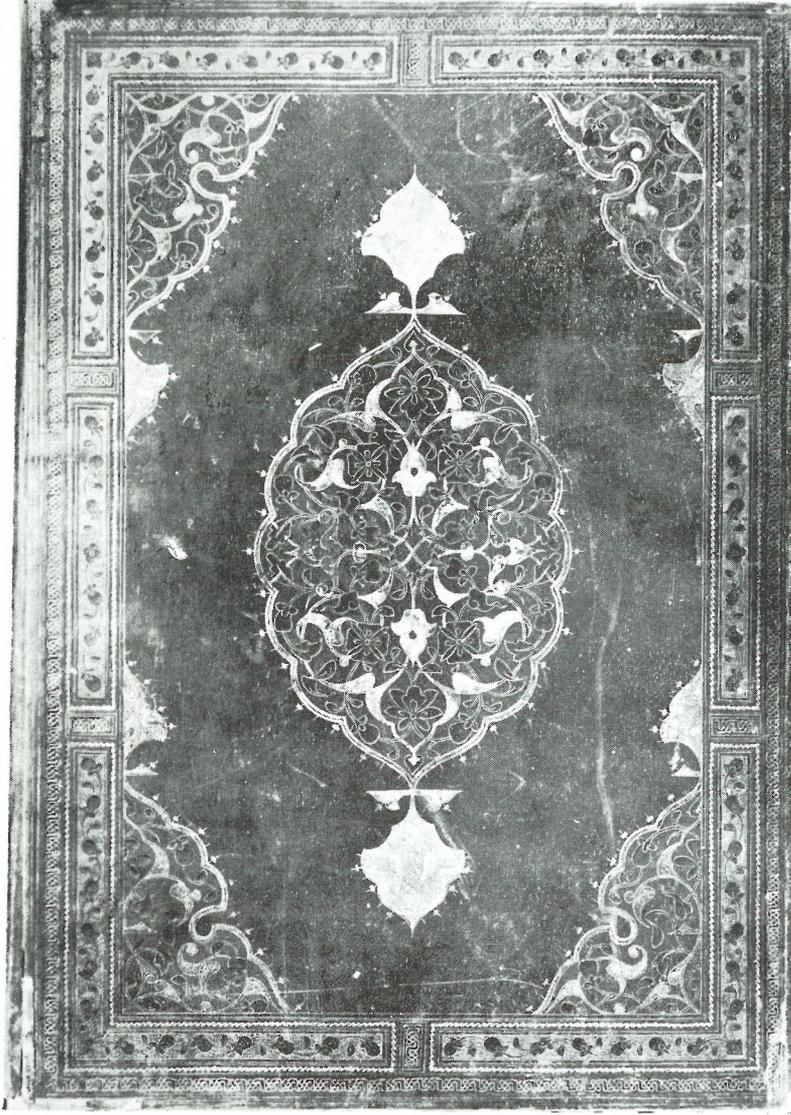
2 — 508 numaralı Kur'an'ın tezyinatından

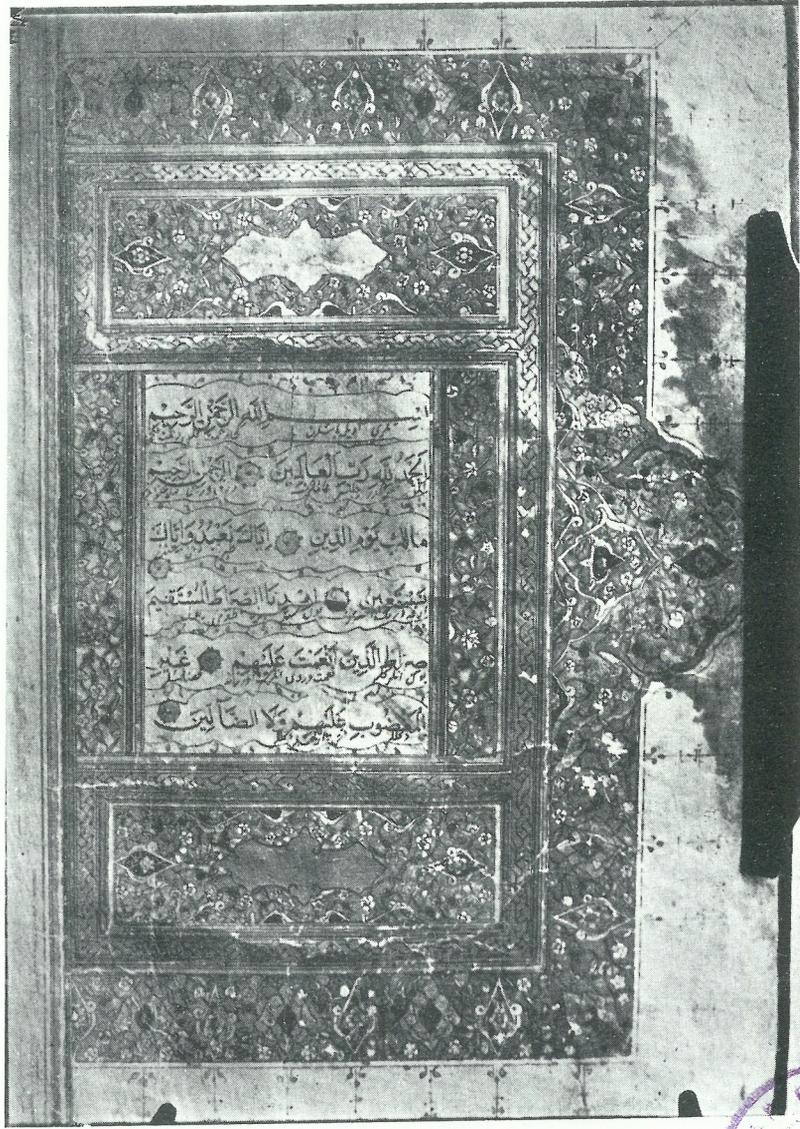
3 — 508 numaralı Kur'an'ın ilk sahifesi

4 — 508 numaralı Kur'an'ın cildinin içi

5 — 508 numaralı Kur'an cildinin dışı

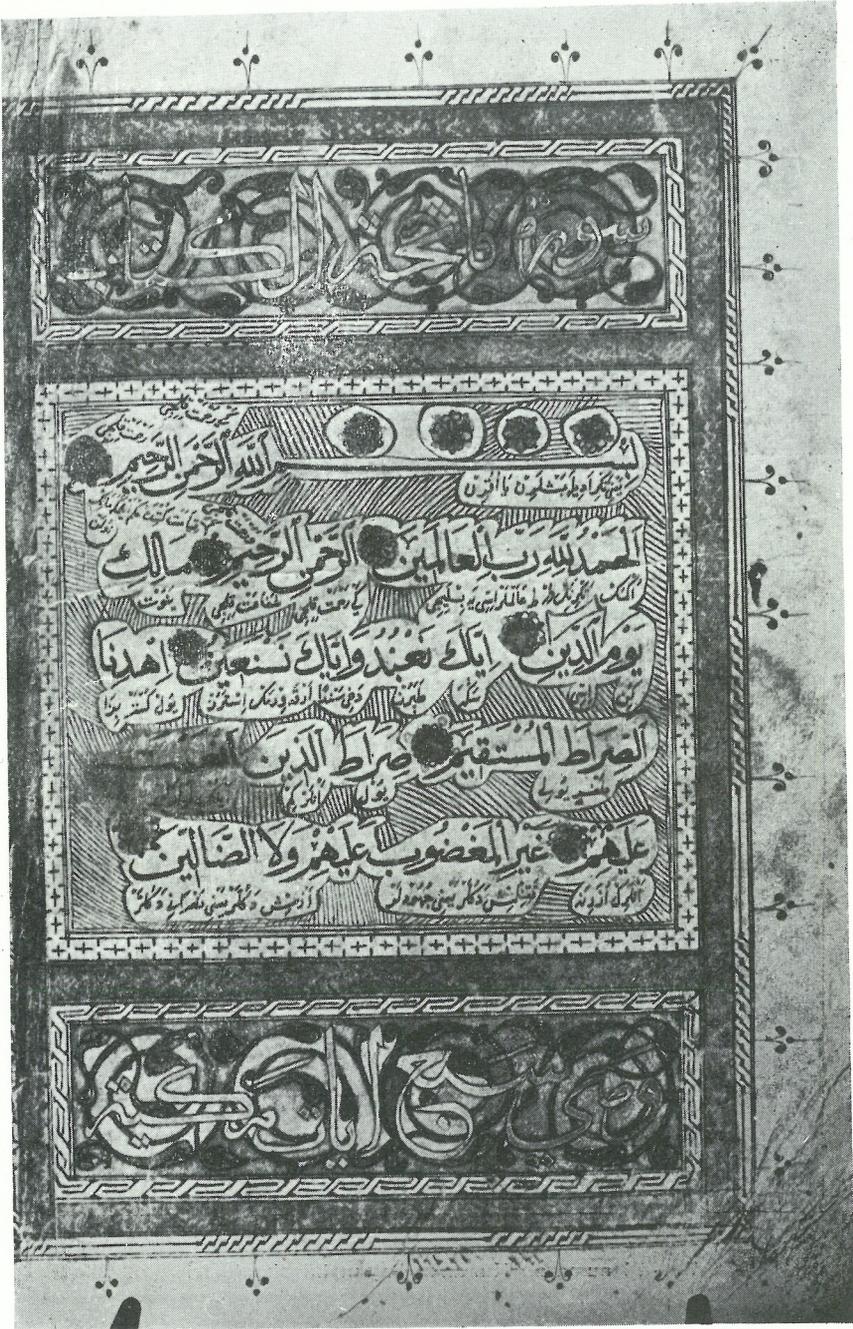
6 — 74 numaralı Kur'an'ın baştan ilk sahifesi

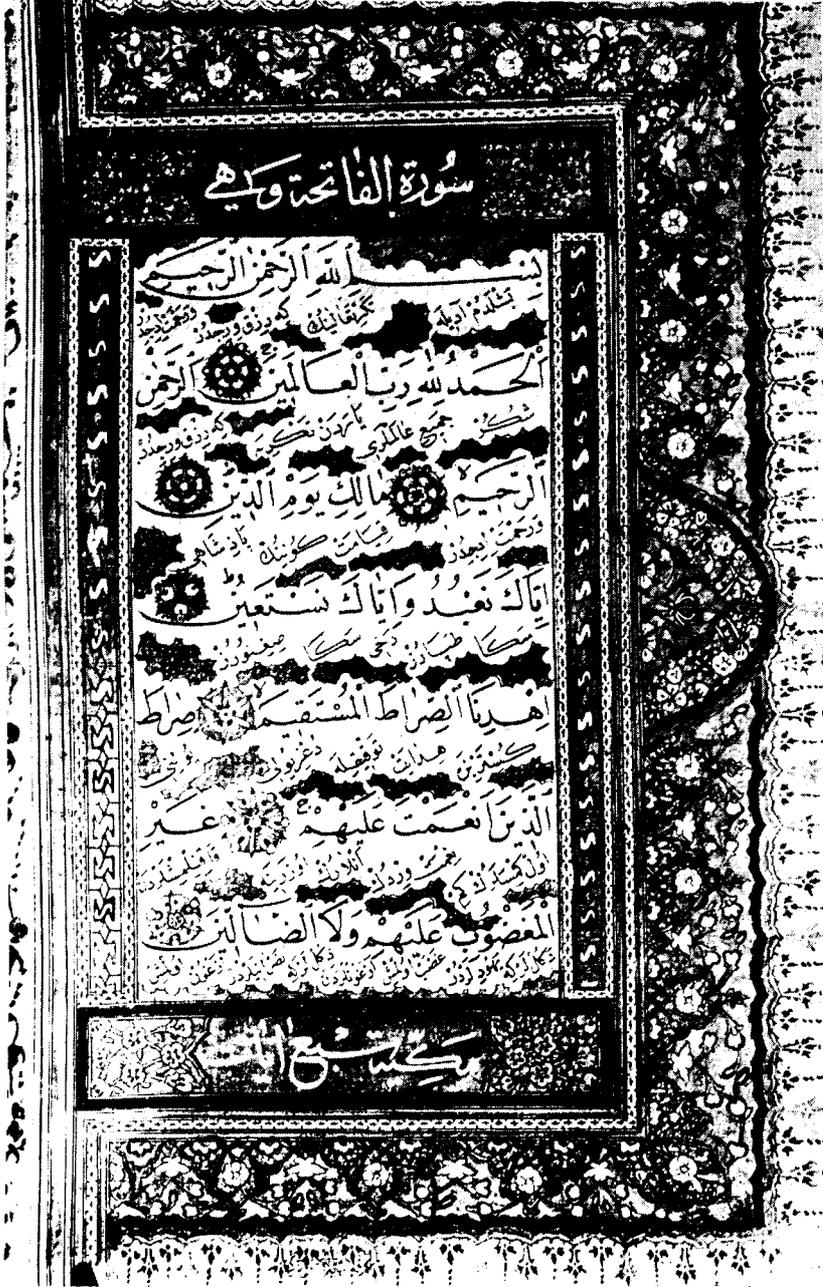

7 — 74 numaralı Kur'an'ın baştan ikinci sahifesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^١ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^٢ مَالِكِ يَوْمِ
الْحِسَابِ^٣ يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُبَثِّرَ بِهِ سُحُبًا مِمَّا يَبْسُغُ^٤ بِهَا
الْحَبَّ وَأَشْجَارًا وَأَنْجِبُ^٥ مِنْهُ الرِّيحَ لِيَكُنَ بِكُمْ رَحْمَةً ۗ يَكْبِتُ
السَّيِّئَاتِ لِلَّذِينَ هُمْ يَرْتَدِدُونَ بِهَا بِرَحْمَةٍ مِنْ رَبِّهِمْ
وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَالَّذِينَ ط
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ^٦
فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ كُنْتُمْ
أَشْرَافًا عَلَى الْبَشَرِ ۗ لَكُنْ لِلْعَالَمِينَ حِذْرًا ۗ

إِنَّمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ^٧ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ ۗ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
كُوَسْوِسُوا بِوَيْلٍ طَرَفًا يَوْمَ لَقَوْلِكُمْ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ
كَتَبَ تَفْصِيلًا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
دَعَى الرِّيحَ مَكْرًا مِنْ خَوْفِهِمْ وَهُمْ يَخِشَوْنَ

